

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 21

DOM
2019-02-20
Meddelad i Stockholm

Mål nr
28959-18

Sida 1 (4)

SÖKANDE

Arlanda Helicopter AB, 556393-0535
Box 136
190 45 Stockholm

MOTPART

Region Stockholm (tidigare Stockholms läns landsting)
105 73 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKE	
2019-02-21	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 1071733

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post: avd21.fst@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Region Stockholm, genomför en upphandling av helikoptertrafik i Stockholms skärgård under vintersäsongen (TN-2018-1322). Arlanda Helicopter AB lämnade anbud i upphandlingen. Den 17 december 2018 beslutade Region Stockholm att tilldela avtalet till en annan anbudsgivare.

Arlanda Helicopter AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om. Arlanda Helicopter AB anför att vinnande anbudsgivare saknar de tillstånd som erfordras enligt tillämpliga EU-förordningar. Verksamhetsbeskrivningen i operatörens drifthandbok ska vara godkänd av Transportstyrelsen innan uppdrag får utföras. På grund av sen upphandling finns inte möjlighet för operatören att revidera sin drift-handbok och få den godkänd av Transportstyrelsen innan avtalsskrivande.

Region Stockholm anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. I upphandlingen ställs krav på att anbudsgivarna, vid anbudsinlämningen ska ha erforderliga tillstånd. De tillstånd som behövs är Air Operator License och Operativ Licens. Samtliga anbudsgivare har gett in dessa. Verksamhetsbeskrivningen och bestämmelserna i drifthandboken måste operatören uppdatera när denne har kännedom om var och hur flygning ska ske. En sådan skyldighet följer av avtalet men är inte ett krav som ska vara uppfyllt vid redan anbudsinlämningen. Ett sådant krav vore oproportionerligt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för bedömningen

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 20 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

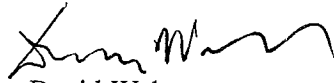
I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas. Som huvudregel ska domstolen inte pröva andra omständigheter än de som åberopats av sökanden (se RÅ 2009 ref. 69 och HFD 2013 ref. 5). Det ankommer också på den leverantör som ansöker om överprövning att visa att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som leverantören påtalar (HFD 2013 ref. 53).

Förvaltningsrättens bedömning

Arlanda Helicopter AB har anfört att Region Stockholm gjort fel som tilldelat uppdraget till en operatör som saknar rätt tillstånd och reviderad drifthandbok. Av bolagets ansökan framgår inte vilket eller vilka tillstånd som vinnande anbudsgivare saknar och på vilket sätt de påstådda bristerna innebär att tilldelning skett i strid med LOU. Arlanda Helicopter AB har inte påstått att bolaget lider eller kan lida skada till följd av påstådda brister och inte heller åberopat omständigheter som visar att så är fallet. Mot denna bakgrund saknas grund för ingripande och ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

David Wahren

Rådman

Kim Elofsson har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.